

6.3.969

(Açılış)

S.D. Bugünkü yayınıımızda "Amerikan Altıncı Filosunun İstanbul
ziyareti ve emperyalizme karşı savaşıa yeni gelişmeler" başlıklı
bir yazımızı dinliyeceksiniz:

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

6.3.969

Amerikan VI. Filosunun İstanbulu ziyareti ve emperyalizme karşı
savaşta yeni gelişmeler

Amerikan Akdeniz Altıncı Filosu Şubat ayının 10-12 si arasında
İstanbul limanını ziyaret etti.

Bu ziyaret dolayısı ile Türkiyede bugüne kadar görülmemiş dere-
ce ve genişlikte şiddetli anti-emperyalist , özellikle Amerikan
emperyalizmine karşı gösteriler oldu. Gösteriler yalnız İstanbul
sınırlarında kalmadı. Bütün memleket yüzeyine yayıldı. İstan-
bul dışında Ankara , İzmir , Trabzon Eskişehir Adana gibi
büyük şehirlere yayılmakla da kalmadı. Siir gibi bugüne kadar
anti-emperyalist savaşın, sosyal ve politik hareketlerin nisbeten
dışında kalmış merkezler de kapsadı.

Gösterilerde başlıca rolü oynayan işçi sendikaları ve gençlik teşkilatları oldu. 178 sendika ve 50 den fazla gençlik ve öğrenci teşkilatı gösterilerin tertiplenmesinde ve emperyalizme karşı savaşın daha da gelişmesinde önemli bir rol oynadı.

Öte yandan gerek hükümet gerek hükümetin polisi gerekse memlekette Amerikan elçisi Komere bağlı CIA teşkilatı , halkımızı emperyalizme karşı savaşını engellemek hatta kan içinde boğmak için bütün imkanlarını seferber ettiler. Demirel hükümeti Amerika Altıncı Filo askerlerini korumak maksadı ile İstanbulda sıkı yönetimi andıran tedbirler aldı. Dolmabahçe ~~de~~ ve Beyoğlunda İstanbulda yaşıyan ~~xxxx~~ yurttaşların giremeyecekleri hatta yasaşamayacakları yasak bölgeler yarattı. Toplum polisi olağanüstü gayretlerle takviye edildi. Bir yandan hükümet çevreleri

bir yandan da İstanbul Valisi Poyraz gençlik ve işçi teşkilatlarının Amerikan Altıncı Filosuna karşı gösteri tertiplmelerini yani İkinci Milli Kurtuluş hareketinin gelişmesini önlemek için ellerinden geleni yaptılar. Hatta yurtsever teşkilatları kanlı baskı ve yıldırma tedbirleri ile tehdit ettiler.

Bütün bu tehditlere rağmen 10 Şubat günü Amerikan Altıncı Filosuna bağlı gemilerin İstanbul limanına demir atması ile , Amerikan emperyalizmine ve işbirlikçi idareye karşı halk gösterileri başladı. Ve ~~16xxŞubat~~ siyasi tarihimize "Kanlı Pazar" diye geçen 16 Şubat Pazar gününe kadar devam etti.

Kanlı Pazar olayları ve bu olayların gösterdiği gerçekler:

Demirel hükümeti Amerikan Elçisi Kommerle sıkı bir işbirliği ile işçi ve öğrenci örgütlerinin önderliğinde yapılan anti-emper-

yalist gösterileri önlemek maksadı ile , işçi ve öğrenci teşkilatlarının kanuni bütün formaliteleri yerine getirerek tertipledikleri 16 Şubat gösterisine karşı bir saldırı planı hazırladılar. Bu planı ~~gerçekleştirmek~~ uygulama maksadı ile Ulaştırma Bakanı Sadettin Bilgiç İstanbula gitti . Bilgiç derhal azıllı gerici 31 Martçı çevrelerle temasa geçerek , bir yandan 31 Martçı basında Cihat çağrılarının yayınlanmasını bir yandan da Komando birliklerinin silahlanıp teşkilatlanmalarını organize etti.

16 Şubat Pazar günü kanuni gösterilerini yapan bir kısım işçi ve genç Taksim meydanında tuzığa düşürülerek kanlı bir saldırıya uğradılar. Bu saldırı sırasında 19 yaşında işçi Duran Erdoğan ve 37 yaşında Ali Turgut Aytaç şehit düştü. Yüzlerce yaralı da İstanbul hastanelerinde tedavi altına alındılar.

Kanlı Pazar saldırısı ^{bir} şu gerçekleri daha belirli bir şekilde açığa vurmuştur. 1. Demirel hükümetinin halk yığınları^{ndan} , İkinci Kurtuluş savaşını yürüten kuvvetlerden tamamen tecrit duruma düştüğü , emperyalizme bağlı işbirlikçi bir idare olduğu daha seçik bir şekilde görüldü. Çünkü hükümet , toplum polisi dahil bütün imkânlarını Amerikan emperyalizmine karşı savaşan yurtsever güçleri ezmek , ve Amerikan emperyalistlerini savunmak maksadı ile seferber etti.

2. İşçi sınıfının Amerikan emperyalizmine karşı savaşta teşkilatçı ödevini ^{güçlenmesi} benimsemesi hareketin memleket ölçüsünde emekçi yığınları tarafından benimsenmesini ve savaşın bu ölçülere göre yayılmasını sağladı.

3. Kanlı Pazar olayları ve genellikle Altıncı Filoya karşı

savaşta , parti ve akım farkı gözetmeksizin bütün antiemperyalist kuvvetler arasında fiili bir eylem birliği, fiili bir anlaşma hatta fiili bir program meydana gelmiştir. Bu savaşa komünistlerle beraber sosyalistler , CHP deki ortanın solu akımına bağlı olanlar , yurtsever MP liler, YTP liler , AP liler ve önemli bir sayıda partisiz bir yığın katıldı. Emperyalizme karşı olan herkesin ve her akımın omuz omuza , emperyalizmin yumruğu ve baskı aracı olarak Demirel hükümetinin polisine karşı mücadeleye girişmesi bu kuvvetler arasında politik ve moral kuvvetli bir bağ yaratmıştır. Bu bağa dayanarak anti-emperyalist politikacılar için , halkımızın İkinci bir Milli Kurtuluş hareketine bugünkü şartlara göre yeni bir Kuvayı Milliye temelini hazırlamaları daha kolay ve daha elverişli şartlar altında ~~yaratılabilecektir~~

mümkün olacaktır. Son ayların anti-emperyalist savaşta geliştiği gösterdiği en ilgi çekici gelişme de budur.

4. Ordunun durumu : Demirel hükümeti ve Amerikan elçisi Kommer, kendilerine göre şeytanca bir taktikle demokratik anti-emperyalist güçler arasında eylem birliğinin gelişmesi gibi olumlu bir hareketi engellemek anti-emperyalist güçleri birbirine düşürmek için silahlı kuvvetleri işçi ve öğrenci hareketine karşı çıkardılar. Amerikan Altıncı Filosunun askerlerini savunmak üzere meydana getirilen yasak bölgeleri de ve kanlı Pazarda silahlı kuvvetler, Genel Kurmay Başkanı Tural ve onun grubuna bağlı bazı subay ve generallerinin de yardımı ile silahlı kuvvetlerin milli kurtuluş hareketini yürüten işçi ve gençliğe karşı çıkardılar.

Niyetleri ordu ile gençlik ve işçi teşkilatları arasında kanlı bir duvar meydana getirmek ve böylece bu önemli anti-emperyalist güçleri birbirine düşürmek ve antiemperyalist cepheyi parçalamaktı. Fakat bir yandan yurtsever subaylar, bir yandan da işçi ve gençlik hareketinin önderleri bu provokasyona düşmediler ve her fırsatta yurtsever subaylarla işçi ve öğrenci hareketi idarecileri birlik ve beraberliklerini kamuoyuna duyuracak şekilde açığa vurdular.

5. Demirel hükümeti kanuni bir miting ve gösteriye karşı faşist komandoları ve yan kuvvetleri ^{yle} saldırtmakla Keban olaylarına, Singer grevinin yeni bir faşist halka daha eklemiştir. Bilindiği gibi gerek Kebanda gerekse Singer grevinde hükümet Amerikan, Fransız ve İtalyan şirketlerinin çıkarlarını korumak için toplum

polisini ve jandarma birliklerini işçi ve sendikacılarımıza ve onları destekleyen halka karşı sürmüştü. Gaz bombaları , coplar ve dipçikle Singer ve Keban grevcilerine saldırmıştır. / Kebanda iktidarın, emperyalizmi savunmak için işçiye baskı yapmaya kabul etmeyen namuslu yargıç , savcı ve idare adamlarını çil yavrusu gibi sağa sola sürmüştü. Kanlı Pazar olayları, ~~işte~~ memleketimizdek emperyalist çıkarları savunmak için Demirel hükümetinin sistemli bir şekilde savunduğu politikanın yeni ve geniş bir halkasıdır.

Demirel hükümeti ~~xxxxxx~~ örneklerini arka arkaya sıraladığı faşist idareyi legalize etmek , eldeki Anayasa özgürlüklerini de geri almak için Meclise "Anayasa nizamını koruma" adıyla yeni bir tasarı sevketmiştir. Bu tasarinın adına bakıp da aldanmamak gerek. Aralarında profesör Hüseyin Naili Kübalının da bulunduğu

bütün ilim ~~ve~~ otoriteleri bu tasarrı Demirel iktidarının faşist ~~ve~~ ^{bir} polis rejimi kurmak ve bu rejimin devamlılığını sağlamak için gösterdiği bir çaba olarak nitelemişlerdir. Tasarı 12Martta bitecek olan Meclis tatilinden sonra parlamentoda görüşülecektir.

Demirel hükümetinin, Meclis içi ve Meclis dışı çabalarla, adım adım ve metodik bir şekilde bir faşist ~~ya da~~ bir polis rejimi kurmaya, gelişmekte olan anti-emperyalist hareketleri ezmeye doğru yöneldiği görülmektedir. Amerikan emperyalistleri de demokratik anti emperyalist hareketin gelişmesinden endişe duymaktadırlar. Komer gibi Viyetnamda yığinsal baskı ve terör hareketlerini yıllarca idare etmiş bir CIA ajanını Ankaraya elçi olarak göndermeleri Türkiyede ~~ki~~ gelişmekte olan anti-emperyalist hareket karşısında duydukları endişenin ve onu ezmek

arzusunun açığa vurulmasından başka birşey değildir.

Şu son ayların olayları, Keban, Singer , Kanlı Pazar iktidarın gayrı milli ve emperyalizme bağlı niteliğini açığa vurmuş ve ikinci Milli Kurtuluş hareketini yürüten güçlerin karşısında bir iktidar meselesini koymuştur. Yani İkinci Milli Kurtuluş hareketini sonuçlandırmak için iktidarı ele almak , milli , demokratik ve reformcu kuvvetlerden, ~~bir hükümet kurmak~~ emperyalizmle bütün köleleştirici bağları kopararak yurdun tam bağımsızlığını savunacak , demokratik hakları genişletecek , Anayasadaki reformları başaracak faşist ve baskı kanunlarını kaldıracak bir hükümet kurmak gibi bir meseleyi zorunluk olarak meydana çıkarmıştır.

Bütün anti-emperyalist güçlerin eylem birliğiyle bu meseleyi çözeceklerine inanmak gerekmektedir.

(Kapanış)

S.D. Yayınımız burada sona erdi. 3 Nisan Perşembe günü
~~Nisan ayının xxxxx'ünde~~
~~xxxxxxx~~

aynı saatte buluşmak üzere hoşçakalın.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI